



LUND UNIVERSITY

Fader vår - ord som avgör vår identitet: en artikelserie om Fader Vår, del 2

Nylund, Jan

Published in:
Världen Idag

2014

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nylund, J. (2014). Fader vår - ord som avgör vår identitet: en artikelserie om Fader Vår, del 2. *Världen Idag*, 4-4.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

TRO OCH LIV

”**Fader vår**”, orden som inleder vår mönsterbön, är utgångspunkten för Nya testamentets nästan chockerande teologi om vårt barnskap till Gud. Det skriver Jan Nylund i andra delen i serien om bönen Fader vår.



Foto: Istockphoto

Fader vår – ord som avgör vår identitet

Bönen Fader vår

Del 2/8

Första delen i serien publicerades 1/8.

Fader vår

Matt 6:9-13

Fader vår som är i himmelen. Helgat varje ditt namn. Tillkomme ditt rike. Ske din vilja, såsom i himmelen så ock på jorden. Vårt dagliga bröd giv oss idag, och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro, och inled oss icke i frestelse utan fräls oss ifrån ondo. Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen.

’**Fader vår**’ - traditionstyngda ord, och framför allt explosiva, då som nu, då för att Jesus introducerade sin samtid för en nästan chockerande personlig närhet till Gud som Fader, och nu för att ord som ’faderlighet’ och ’patriarkalism’ är ord som ofta fått stryka på foten för politisk korrekthet.

Men när Jesus inleder bönen med ’Fader vår’ introducerar han utgångspunkten för hela Nya testamentets teologi – ett slags himmelsk patriarkalism som går bortom och utöver varje samhällstrend i det sekulära samhället.

Nya testamentet handlar om våra liv i Kristus inför och med *Fadern*, tillsammans med våra bröder och systrar i Herren, och utifrån detta, vår relation till omvärlden.

Fadern är den ”från vilken allt vad Fader heter i himlen och på jorden har sitt namn” (Ef 3:14-15). Gud själv är exemplet och urtypen för allt faderskap.

Att få kalla Gud *Fader* är ett privilegium, och bara den som är son eller dotter kan kalla Gud *Fader*. Det är *de facto* bara den som tagit emot Jesus och tror på hans namn som Gud gett ”rätt att bli Guds barn” (Joh 1:12).

Jesu ord påminner oss om att ”ingen kommer till *Fadern* utom genom mig” (Joh 14:6) och Jesus har genom sin död och uppståndelse öppnat vägen för oss att komma till och möta Gud som Fader (Hebr 6:20).

Ibland har *Fader vår* lite ytligt analyserats som en bön som

börjar med det viktigaste, Gud själv, fortsätter med Guds rike och avrundas med det lite mindre viktiga – oss, våra behov och problem. I själva verket börjar bönen med oss, alltså med Gud och mig. *Fader* är ett relationellt ord, ett gemenskapsord som indikerar mötet mellan far och dotter eller far och son.

När vi står inför Gud i vår bön och yttrar ordet *Fader* är det i grundspråklig bemärkelse ett direkt tilltal till honom, något som slår an en sträng i det allra innersta av vårt väsende – vårt inre knyter an till alltings skapare, och vi vet att vi tillhör honom och han oss. Gud har lagt evigheten i vårt hjärta och något existentiellt mer grundläggande än att möta Gud som *Fader* finns inte. *Han* är själva grunden för vår existens och han är den som uppehåller alla och allt. Han är barmhärtighetens Fader och all trösts Gud. Att bara yttra ordet *Fader* om och om igen och låta det ljuda i vårt inre är som att öppna vårt hjärtas slussar och vårt hjärta knyts till hans. I detta heliga, andäktiga möte fylls vårt inre av den mätnad som bara han kan ge.

Mycket kan sägas om bönen *Fader vår*, men innebörden och realiteten av *Fader* trumfar allt annat som kan sägas. När vi säger *Fader* möter vårt hjärta hans, och vederkvickelse, styrka och frid fyller vårt inre. I det ofta på faderlighet fattiga samhälle som vi lever i och där fadersrollen

blivit alltmer urholkad, kan inte vikten av mötet med Gud som *Fader* överdrivas.

Inte sällan saknas fäder och faderligt ansvarstagande i våra liv och inte sällan har män och kvinnor, flickor och pojkar gjorts till andliga och själsliga krymplingar på grund av detta. Men oavsett våra fäders närvaro eller frånvaro, styrkor eller svagheter, kan vi alltid möta *Fadern* som ”ljusens Fader, hos vilken ingen förändring sker och ingen växling mellan ljus och mörker” (Jak 1:17).

När vi säger *Fader* berörs själva livsnerven i vår existens och detta under förnyar vårt inre och blir en oas i en ökentorr omvärld där den naturalistiska myten ofta exkluderar människor från det genuina mötet med Gud som *Fader*.

När vi yttrar ordet *Fader* fylls vårt medvetande av vår identitet som son eller dotter till *Fadern*, som villigt och entusiastiskt tar emot oss.

Det är signifikant att Jesus direkt efter sin uppståndelse säger till Maria från Magdala: ”Gå till mina bröder och säg till dem att jag far upp till min Fader och er Fader...”. Jesus identifierar oss som hans bröder och systrar, och *Fadern* som både hans och vår *Fader*.

Innebörden av *vår* är i första hand att vår *Fader* är just *vår*, men också att vi inte är ensamma – vi är en del av Kristi kropp vare sig vi ber tillsammans eller i vår avskildhet.



Att i ett ovillkorligt nu få vara inför *Fadern* ger oss en fast punkt. Allt annat är i rörelse och förändring, men i mötet med *Fadern* får vi smaka på det eviga nu som för alltid är vårt.



Jan Nylund undervisar i Nya testamentets exegetik och är doktorand i Nya testamentet på Lunds universitet.

När vi säger *Fader* knyter det an till vår identitet, vår plats i tillvaron.

Rotlöshet, vilshenhet och känslan av att inte ha en plats av tillhörighet och frid är något av det svåraste vi kan drabbas av. Detta kan ha att göra med vår personliga situation, men ytterst sett är den troende människan alltid av en annan ande än den ande som råder i världen.

Därför är mötet med Gud som *vår Fader* av avgörande betydelse för vår identitet som troende människor.

Som troende blir vi också ibland lätt upptagna av att göra bra och nyttiga saker, och känner oss sen nöjda med det. Men ontologi – varandet inför Gud – kommer alltid före praktik. Att i ett ovillkorligt nu få vara inför *Fadern* ger oss en fast punkt. Allt annat är i rörelse och förändring, men i mötet med *Fadern* får vi smaka på det eviga nu som för alltid är vårt.

Om vår bön börjar med *Fader* och slutar med *Fader*, och inte ett enda mer ord bes utan detta ord och tilltal får rulla runt i vårt inre, har vi ändå inte förlorat något, för *Fadern* är den som uppfyller allt i alla. Många är de gånger då jag bett *Fader vår* och jag aldrig kom längre än till *Fader*, helt enkelt därför att *Fader* var nog och hans namn och väsende uppfyllde varje skrymsle och vrå av mitt inre.

Jan Nylund